

Kolik je nových měst

Každé město bylo kdysi nové. Některá si to – zřejmě z nedostatku fantazie – dala i do názvu. Jsou na Moravě, pod Smrkem i jen tak – bez přívlastku. Jedno si dnes vybereme za východisko víkendového deního výletu. Několik vyhlídek nám přisvědčí, že je vysoko nad Metují. Od řeky Metuje dovedeme trasu až k Úpě. U ní nejznámější česká babička učila svá vnoučátka o cestě vody z horských strání do moře. Jedno z nich nám to zachytilo v české knížce, kterou vedle Švejka zná nejvíce čtenářů na světě.

Není snad v Čechách turistická trasa, která by silněji vyjadřovala symboliku češství, než ta, kterou tentokrát nabízíme. Dá se dobře rozložit na víkend volbou noclehu v Náchodě, dá se zkrátit, když ze Starkoče půjdeme rovnou do České Skalice, ovšem s vynecháním Babiččina údolí. Je celá vedena po značených turistických trasách a o občerstvení není nouze. Vychutnejme si kraj, kde se sešly s generačním odstupem dětské osudy Boženy Němcové a Aloise Jiráska a který je celý dobře přehledný od nově rekonstruované Jiráskovy chaty na Dobrošově, která kdysi svedla ke společnému obdivu současníky T. G. Masaryka a A. Jiráska.

Z Nového Města sestoupíme po červené (Č) k Metují a vydáme se proti proudu kouzelným údolím Peklo, botanickou rezervací druhově původních smíšených lesů, ke stejnojmenné prastaré osadě, v níž bývalý mlýn Pekelec přestavěl v roce 1912 architekt Dušan Jurkovič na výletní restauraci. Cestou Aloise Jiráska odtud prudce stoupáme ke vsi Jizbice a odtud mírněji na vrchol Dobrošova k Jiráskově chatě s rozhlednou, která je rovněž dílem Dušana Jurkoviče z roku 1912. Stojí na místě mnohem starší chaty, po první světové válce byla přestavěna a nová přestavba,

Snímek: ČTK

Ratibořický zámek je dominantou novoměstského okolí

přizpůsobující chatu podmínkám a představám 21. století, se dokončuje po mnohaletém úsilí v těchto týdnech. Pokud posunete návštěvu na 14. září, můžete být účastníky jejího slavnostního otevření. Na rozhlednu je však přístup již dva roky. Věřím, že bude chloubou obnovené činnosti Klubu českých turistů, který ji kdysi postavil a teď nákladem desítek milionů korun rozšiřuje a po delší přestávce zprovozuje. Tvrdí se, že je od ní rozhled po třetině Čech. Poblíž chaty je kříž na paměť morové epidemie v roce 1713 a kamenný obelisk obětím 1. světové války. Na druhé straně obce Dobrošov je dělostřelecká tvrz, budovaná před 2. světovou válkou. V přístupné části (prohlídka trvá asi hodinu) je výstavní síň, poblíž přístupný pěchotní

sруб Březinka s dobovou výzbrojí a výstrojí.

Táž značka nás svede do Náchoda. Upoutá nás opěvovaný zámek nad městem, který vznikl přestavbou hradu a ukrývá cenné sbírky barokního sídla, z nichž nejznámější jsou nizozemské gobelíny. Na prohlídku s průvodcem si musíme vyčlenit 50 minut, galerie je přístupná samostatně. Na náměstí upoutá zejména kostel sv. Vavřince, jehož dvě věže, lidově zvané Adam a Eva, jsou opatřeny bedněným patrem s cibulovitými báními. Lipovým stromořadím, na jehož konci je vojenský hřbitov, nejprve silnicí a pak lesní cestou dojdeme do Starkoče. Kratší trasa pokračuje po červené až do České Skalice. Delší trasa se u nádraží chytne zelené značky a přes osadu Zblon kolem hotelu

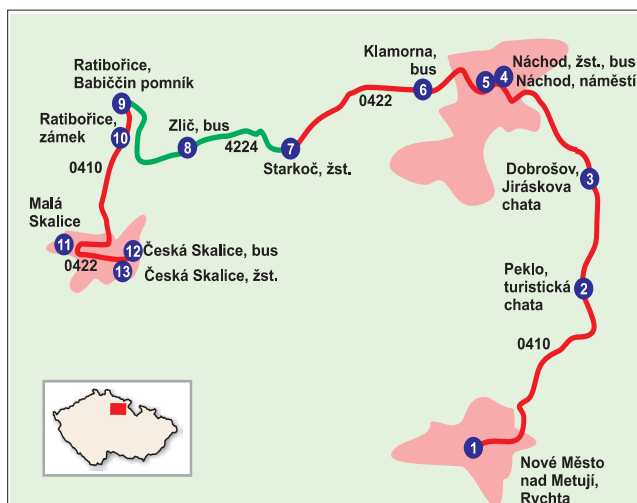
Holzbecher sestoupí k Úpě. Proti proudu dojde do Babiččina údolí. Bez problémů zde najdeme mlýn, Staré bělidlo, Babiččin pomník od Oty Gutfreunda i Viktorčin splav.

Opět s červenou značkou opouštíme údolí k zámku Ratibořice (hodinová prohlídka s průvodcem), sídlu „paní kněžny“ Kateřiny Zaháňské, a vzápětí přes Malou Skalici dojdeme do České Skalice. Najdeme v ní muzeum Boženy Němcové a mnoho připomínek na ni z prvního období jejího života. K nádraží se dostaneme po průchodu celým městem.

Jan Stráský

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Podorlicko a okolí Babiččina údolí, 1:50 000, edice KČT č. 25

Trasa

1. Nové Město nad Metují, Rychta – Č 0410 – 2. Peklo, turistická chata (5,5) – 3. Dobrošov, Jiráskova chata (8) – 4. Náchod, žst. bus (12) – Č 0422 – 5. Náchod, náměstí (12,5) – 6. Klamorna, bus (15) – 7. Starkoč, žst. (19) – Z 4224 – 8. Zlič, bus (22) – 9. Ratibořice, Babiččin pomník (24) – Č 0410 – 10. Ratibořice, zámek (25,5) – 11. Malá Skalice (28,5) – Č 0422 – 12. Česká Skalice, bus (29) – 13. Česká Skalice, žst. (30)